

Tribunal Industrijali
Decizjoni Numru 2721

Kaz Nru: 2222/04/AM

Fil-Kwistjoni tax-Xoghol

bejn

Anthony Bailey

u

Maltacom plc u b' digriet ta' l-20 ta' Mejju, 2014, l-isem inbidel ghal GO plc

dwar tkeccija allegatament ingusta minhabba ksur ta' l-A.L. 429 ta' l-2002

Chairperson: Dr Anna Mallia LL.D., LL.M. (Iond), Dip.Tax (MIT)

Illum il-Gimgha 12 ta' Marzu, 2021

It-Tribunal,

Illi din id-decizjoni tirrigwarda biss hlas ta' kumpens wara li t-Tribunal l-Qorti tal-Appell (Amministrattiv) per Imh R. Pace fis-7 ta' Frar 2012 iddecidiet li l-impjeg tar-rikorrenti gie terminat ingustament.

Provi

Illi r-rikorrenti kien jahdem u/jew ghas-socjeta'' ntimata ghall-kuntratt definit bhala Konsulent.

L-ewwel kuntratt kien ta' sentejn ghall-perjodu ta' bejn is-7 ta' Lulju 1999 u s-6 ta' Lulju 2001 u li kien jikkontempla l-hlasijiet tas-Sigurta' Socjali u Vat mill-appellant izda fil-maggor parti l-kuntratt jinkorpora kundizzjonijiet li huma attribwiti ma' mpjeg regolari fosthom "salarju", "ghoxrin gurnata leave fis-sena", "20 gurnata sick leave u ohra half pay" u li t-Tribunal diversament presedut sostna li dan kien kuntratt ta' mpjeg izda li sar bil-forma li

sar sabiex jigi evitat l-intopp li kien hemm proceduralment sabiex jigu evitati certu proceduri li kienu ta' ostakolu dak iz-zmien ghall-ingagg tieghu mall-istess kumpanija.

It-tieni kuntratt kien ghall-perjodu ta' tlett snin li dahal fis-sehh fis-7 ta' Lulju 2001 sas-6 ta' Lulju 2004 u s-socjeta'' ntimata nformatu li ma ghandhiex bzonn aktar is-servizzi tieghu meta skadielu t-tieni kuntratt.

Illi t-tieni kuntratt fol 42 para 6.10 jistipula dan li gej: "The contract may be dissolved 'ipso facto' by agreement of the parties in the event that the employee is offered permanent employment by Maltacom plc or any of its subsidiary companies." U para 7.01 jghid li "The appointment is to be considered as a "position of trust" within the meaning of the Conditions of Employment (Regulation) Act and the Industrial Relations Act."

Illi permezz ta' sentenza moghtija mill-Qorti tal-Appell (Amministrattiv) per Imh R. Pace fis-7 ta' Frar 2012 dik il-Qorti ddecidiet li r-rikorrenti kien f'impjeg kontinwu ta' hames (5) snin skond it-tieni kuntratt li nghatalu u ghalhekk, dan l-impjeg ghandu jikkonverti ruhu ghal wiehed definittiv u ghaldqstant ir-rikorrenti ghandu dritt ghar-rimedju u talvolta kumpens skond il-ligi u kif mitlub anke kif provdut fl-artikolu 8 tal-Avviz Legali 429/2002. Illi s-socjeta'' ntimata kecciet u tterminat l-impjeg maghha tar-rikorrenti Anthony Bailey ingustament, abbusivament u bi ksur tal-Avviz Legali 429/2002 u rrinvjat lura l-atti processwali ta' dan il-kaz lil dan it-Tribunal sabiex fid-dawl ta' din is-sentenza jillikwida l-kumpens xieraq u adegwat dovut mis-socjeta'' ntimata.

Ikkunsidra

Illi mill-atti ghalhekk jirrizulta li r-rikorrenti dam impjegat mas-socjeta'' ntimata bhala GIS Consultant ghall-perjodu ta' sentejn li bdew jiddekorru fis-7 ta' Lulju 1999 sas-6 ta' Lulju 2001 u dan permezz ta' kuntratt tal-11 ta' Mejju 1999 u ghall-perjodu ta' tlett (3) snin ohra meta fid-9 ta' Lulju 2001 huwa rega gie mpjegat bhala GIS Consultant mall-istess kumpanija ghall-perjodu mill-1 ta' Lulju 2001 sat-30 ta' Gunju 2004.

Illi ghalhekk huwa ghamel hames (5) snin impjegat mas-socjeta' ntimata.

Illi fil-frattemp gie ntrodott l-Avviz Legali 429/2002 li permezz tieghu kuntratt definit li jigi mgdedd b'kuntratt definit iehor jigi kunsidrat daqs li kieku l-impjegat kien b'kuntratt indefinit.

Fit-30 ta' Gunju 2004 huwa gie nformat li ma kellhomx bzonn aktar is-servizzi tieghu u l-kuntratt gie terminat.

Illi skond il-kuntratt tad-9 ta' Lulju 2001 ir-rikorrenti kellu dan il-pakkett finanzjarju:

Salarju gross ta' LM16,000 exclusive of VAT payable monthly in arrears.

Expenses: travel expenses incurred by the Employee in accordance with Employer policies including transportation, accommodation, meals, etc, should the Employee be required to visit locations outside Malta provided he has obtained the written authorisation of the

Employer before his departure. Travel expenses will be presented on an invoice supported by the Employer's standard travel expense form.

Health and benefits

Travel: economy class return air fares from Malta to the home base or equivalent for the Employee, his wife and dependent children under 18 years of age living in Malta will be paid by the Company once a year.

Fol 37 jirrizulta li kellu wkoll performance pay ta' 15% fis-sena jekk exceptional, 10% fis-sena jekk superior u 5% fis-sena jekk commendable. Kellu wkoll LM200 fix-xahar li tinkludi l-fuel jekk jaghzel li ma jkollux driver izda mid-dokumenti esebiti jirrizulta li effettivament fis-sena 2011 huwa nghata 12% performance bonus, fis-sena 2012 huwa nghata 13% performance bonus u fis-snin 2013 u 2014 huwa nghata 12.5% performance bonus.

A fol 408 fis-seduta tat-23 ta' Settembru 2014 Xehed Ayrton Caruana Head of Human Resources mas-socjeta' ntimata u pprezenta:

Dok AC1 sa Dok AC25 juri l-iskali li kienet topera bihom is-socjeta' ntimata mis-sena 2004 sas-sena 2010 u huma gross basic salary without any benefits whatsoever minghajr ebda perks; huwa spjega li normalment l-impjegati f' managerial post ikollhom car cash allowance jew provdut karozza, life insurance u anke health insurance. Huwa spjega wkoll illi scale 1 sa scale 4 huma ftehim kollettiv, minn 2C ghal varjanzi, 3A, 3B, 3C huma different type of managers in the organisation.

Mitlub isemmi karigi ta' nies fl-iskala 2C fis-sena 2004 Caruana spjega Marketing Executive, Executive to Assistant Manager to CEO, Customers Relations Executive so the top executives below Director position u kkonferma li wara 2C jigi l-Executive Director.

Dwar l-iskema tal-irtirar li kellha l-kumpanija ghal dawn l-ahhar tmien (8) snin (huwa xehed fis-sena 2014) kienet wahda semplici 2,000 ewro ghal kull sena servizz u kienet tapplika ghal kull min kellu 15-il sena servizz jew aktar mall-kumpanija u aktar minn 40 sena fi kwalunkwe grad u kienet tapplika ghal kull grad.

Fis-seduta tas-7 t'Ottubru 2014 l-istess xhud Ayrton Caruana esebixxa Dok AC26 u Dok AC27 (fol 418 et) li juru l-perks li kellu l-grad 2C, 3A sa 3D, 3E sa 3H, 4, Engineer II or I, u Accountant II or I, 5 sa 20, Engineer III u Accountant III u r-revised voluntary retirement scheme mahruga fit-3 t'Ottubru 2008 u b'effett mit-3 t'Ottubru 2004 sal-31 ta' Mejju 2008 u li l-applikant ried ikollu mhux anqas minn 15-il sena servizz u eta' ta' mhux anqas minn 40 sena.

Huwa cahad li nies li kienu jaqalghu paga ta LM16286 fis-sena 2004 jigu kunsidrati bhala Executive Directors u spjega li dan kien kuntratt ta' konsulenza u kien differenti minn daww li kien hemm fuq daww l-iskali. Huwa xehed li anomalija bhal dik tar-rikorrenti huwa qatt ma ltaqa' maghha.

Fis-seduta tat-18 ta' Novembru 2014 l-istess xhud Ayrton Caruana fuq talba tar-rikorrenti xehed dwar John Grima li gie ngaggat fl-1 t'Awissu 1999 u spicca fil-31 t'Awissu 2007 fl-eta' ta' 58 sena u kien ingaggat bhala Investors Relations Executive fuq bazi ta' xoghol full-time u mpjegat dirett mall-kumpanija. Tali kariga tikkorrispondi ghall-Finance Director ta' dak iz-zmien. Huwa xehed ukoll li l-appointment letter li sab tghid li mill-ewwel ta' Jannar 2001. Kuntratt tax-xoghol ma jirrizultax li kellu u jirrizulta li fl-appointment letter tal-15 ta' Dicembru 2000 John Grima Calleja gie nformat li hu ha jigi appuntat fil-posizzjoni ta' Investor Relations Executive mill-1 ta' Jannar 2001. U l-paga tieghu kienet ta' LM16,000 fis-sena recte ta' LM14,000 li tizdied b'increments ta' 500 u dan sa massimu ta' LM16,000 excluding cost of living adjustment u stator government bonuses. L-iskala tieghu hija scale 2C izda skond il-letter of appointment ohra tat-22 t'Ottubru 2001 hemm imnizla l-perks tieghu, u fix-xahar kellu health insurance, overseas health insurance, servizzi tal-kumpanija – free telephone, free internet, free mobile, telephony habba l-uzu, habba xoghol ghall-uzu tax-xoghol tieghu, out of pocket expenses, membership fi sports club, membership fi professional bodies u life insurance policy ta' LM1000 fis-sena. Meta mistoqsi dwar xhiex kien jikkonsisti xogholu dan John Grima Calleja x-xhud wiehed li ma jistax jghid ghax ma hemm xejn fil-file u li jista' jikkonkludi mic-certifikati u mir-reference letters tieghu fil-file li hemm bizibilju fihom dwar x'kien jaghmel qabel inghaqad mall-Maltacom.

Ayrton Caruana spjega li Grima Calleja rtira fl-ahhar ta' Awissu ezatt 8 snin u 30 gurnata minn meta beda, spicca bl-istess kariga ta' Investor Relation Executive, u spicca b'paga ta' LM16585 u rtira minn mall-Go 'after opting for a retirement in this regard kindly take necessary actions to pay salary and other dues to Mr Calleja 31st August 2007.

Illi permezz ta' digriet tal-10 ta' Jannar 2007 dan it-Tribunal diversament presedut laqa' t-talba tar-rikorrenti sabiex jigi prezentat l-fethim li sar mis-socjeta' ntimata ma' certu John Grima Calleja ghat-terminazzjoni tal-impjeg tieghu bhala rtirat kmieni filwaqt li l-istess Tribunal u jerga' diversament presedut a fol 504 et iddecieda billi ddikjara li dak li jista' jirrizulta mill-fthim li sar bejn is-socjeta' ntimata u John Grima Calleja mhuwiex relevanti ghall-kaz odjern.

Ghaldaqstant dan it-Tribunal mhux ser jiehu konjizzjoni ghall-fthim esebit bejn l-istess John Grima Calleja u s-socjeta' ntimata meta huwa rrozenja minn mall-kumpanija.

A fol 476 ir-rikorrenti pprezenta l-hlasijiet moghtija mis-socjeta' ntimata bejn is-sena 2004 u 2012 ghall-irtirar volontarju liema hlasijiet mis-sena 2004 sas-sena 2012 ilahhqu s-somma ta' €55,905.

A fol 512 fis-seduta tal-5 t'April 2019 xehed Joseph Debono in rappresentanza tat-Taxxi Interni li pprezenta l-income tax returns tar-rikorrenti ghas-snin bazi 2005, 2006 u 2007 u ghas-snin 2008 u 2009 ghandu xi dhul peress li bdew jintbaghtu electronic.

Illi fuq ordni ta' dan it-Tribunal r-rikorrenti pprezenta prospett ta' danni li qed jippretendi fit-22 ta' Gunju 2020 u li permezz tieghu spjega kif huwa qed jitlob €85,000 bhala danni.

Fin-nota ta' sottomissionijiet taghha tat-28 ta' Dicembru 2020 is-socjeta' ntimata spjegat ghaliex hija ma taqbilx ma' dawn id-danni u tispjega li xogholu ta' konsulent fuq il-GIS ma

kienx baqalha aktar bzonn dan ix-xoghol peress li tali speċjalita' speċifika tiegħu ma kinitx tibqa' rilevanti għall-kumpanija u għalhekk ma taqbilx mall-kalkolu tar-rikorrenti li l-kumpanija kellha zzommu fl-impjeg sal-2010.

Dwar l-iskemi tal-irtirar is-socjeta' ntimata tikkontendi li ebda wahda minn dawn l-iskema ma kienet tkun applikabbli għalih u li minhabba f'hekk huwa qed jipparaguna l-pozizzjoni tiegħu ma' dik ta' John Grima Calleja li skond ir-rikorrenti kellu pakkett finanzjarju ekwivalenti għal tiegħu u fakkret lil dan it-Tribunal li l-ftehim li sar ma' John Grima Calleja mhux relevanti għall-kaz odjern.

Is-socjeta' ntimata tagħmel referenza wkoll għall-Avviz Legali 429 tas-sena 2002 (L.S.452.81) li tirrigwarda r-regolamenti tas-sena 2002 dwar kuntratti ta' servizz għal terminu ta' zmien fiss sabiex turi li mpjegati b'kuntratt ta' servizz għal zmien fiss ma għandhomx ikunu trattati b'mod inqas favorevoli mimm impjegati b'kuntratt indefinit izda jistgħu jagħmlu differenza bejn il-kundizzjonijiet ta' xogħol ta' mpjegat bejn kuntratt fiss u kuntratt ta' servizz għal zmien indefinit. Hija għalhekk tikkontendi li d-danni għandhom ikunu komputati bi ksur ta' kuntratt definit u mhux ta' kuntratt indefinit.

Mil-banda l-oħra r-rikorrenti jikkontendi fin-nota ta' sottomissjonijiet tiegħu li huwa kellu kuntratt indefinit, li ma jirrizultax li l-kumpanija ma komplix bil-progett GIS, u li nkluz fil-kumpens għandu jigi kunsidrat mhux biss loss of earnings izda wkoll loss of opportunities, li huwa ma bbenefikax minn golden handshake kif ibbenefika haddiehor u hawn ir-rikorrenti jsemmi lil John Grima Calleja.

Ra l-employment history sheet tar-rikorrenti esebita minn l-istess rikorrenti fuq talba ta' dan it-Tribunal li minnha jirrizulta li huwa kien self-employed full-time fuq kuntratt indefinit bhala Consultant u dan għall-perjodu mit-28 ta' Gunju 1999 u l-ewwel ta' Frar 2010 pero' mill-Employment History Sheet ma hemmx aktar informazzjoni, u li mill-ewwel ta' Frar 2010 sal-lum dejjem kien impjegat fuq kuntratt indefinit ma' Loqus Solutions Limited.

Fuq talba tat-Tribunal r-rikorrenti pprezenta l-FS3 tiegħu għas snin bazi 2001, 2002, 2003 u 2004, dokument li juri li fis-sena 2001 r-rikorrenti ngħata 12% performance bonus, fis-sena 2002 ingħata 13% performance bonus (liema dokument kien diga' jinsab fil-process) u dokument li juri li mill-1 ta' Jannar 2003 sad-data tat-terminazzjoni tat-tieni kuntratt l-performance bonus kienet ta' 12.25% fis-sena liema dokument huwa datat 19 t'Ottubru 2004.

Konsiderazzjonijiet legali

Illi l-artikolu 81(2) tal-Kap. 452 tal-Ligijiet ta' Malta jipprovdi kif gej:

(2) Meta, fuq ilment magħmul skont l-artikolu 75, it-Tribunal isib li r-ragunijiet għall-ilment ikunu bbazati tajjeb:

(a) f'kazi ta' tkeccija mingħajr kawza gusta jekk ma jkunx hemm talba speċifika biex jerga' jidhol fl-impieg jew jerga' jigi mpjegat, jew it-Tribunal jiddeciedi li ma għandux jagħmel ordni biex jerga' jidhol fl-impieg jew jerga' jigi mpjegat kif intqal qabel, it-Tribunal għandu

jaghti sentenza ta' kumpens li ghandha tithallas mill-Principal lil min jaghmel l-ilment, rigward it-tkeccija:

Izda, meta jistabbilixxi l-ammont ta' dak il-kumpens it-Tribunal ghandu jqis id-danni reali u telfien li jkun bata l-haddiem li jkun gie mkecci minghajr kawza gusta kif ukoll cirkostanzi ohra, nkluzi l-eta' u s-snajja tal-haddiem li jistghu jaffettwaw il-potenzjal tal-impieg ta' dak il-haddiem. (Joan Zammit vs S Borg Limited)

(b) f'kull kaz iehor hlief ghall-kazijiet fejn jigi allegat ksur tal-artikolu 26, 27, 28 u 29 it-Tribunal ghandu jaghti dak l-ordni li jidhirlu mehtieg biex jirrimedja l-ksur jew jista' jaghti sentenza ta' kumpens li ghandu jithallas mill-principal lil min jaghmel l-ilment jew jista' jaghti sentenza ta' kumpens u jaghmel dawk l-ordnijiet li jidhirlu xierqa biex jirrimedja l-ksur; u

(c) fil-kazijiet fejn jigi allegat ksur tal-artikoli 26, 27, 28 u 29 ghandhom japplikaw id-dispozizzjonijiet tal-artikolu 30(2).

Il-ligi trid li t-Tribunal 'iqis' d-danni reali u telfien iehor meta jistabbilixxi l-ammont tal-kumpens u ma tghidx li l-kumpens ghandu 'jikkonsisti f'ekwivalenti ghad-danni reali (u telfien iehor); (anki l-verzjoni bl-Ingiliz tghid shall take **into** consideration mhux shall take as consideration)'.

Illi in materia ta' kumpens a tenur tal-Artikolu 81(2) tal-Kapitolu 452, il-gurisprudenza nostrana ppronunzjat ruhha kemm-il darba:

Minn dan hu dezumibbli li l-iffissar ta' l-ammont tal-kumpens hu rimess ghall-arbitriju tat-Tribunal. Arbitriju dan, li hu mistenni wkoll, u dejjem, li jkun wiehed boni viri, bazat fuq apprezzament ekwu skond il-mudell solitu tal-bonus paterfamilias. Tali apprezzament ekwu jimplika gudizzju li jzomm qies tac-cirkostanzi fattwali kollha u rikonciljat ma' l-ezercizzju korrett tal-poteri tat-Tribunal, fl-ambitu wkoll tad-dispost appena accennat.

Fil-kaz **Saviour Sammut vs Auto Sales Limited** deciz mill-Qorti tal-Appell sede Inf fid-19 t' Ottubru 2005 inghad inoltra li: Fl-Artikolu 81 (2) (a) tal-Kapitolu 452 il-ligi tipprovdi **indikaturi** ta' dak li t-Tribunal kellu jiehu in konsiderazzjoni fil-fissazzjoni tal-kumpens imma mbaghad thalli f'idejn l-istess Tribunal li hekk jillikwida u jiddetermina l-istess kumpens. **Kemm kellu jkun dan il-kumpens mhux sindakabbli minn din il-Qorti, una volta li t-Tribunal ikun deherlu li kienu jezistu ragunijiet bizzejjed biex jillikwida l-kumpens fis-somma ffissata minnu.** Huwa veru li tali likwidazzjoni tista' forsi titqies a prima vista esagerata izda b' daqshekk ma jfissirx illi t-Tribunal injora l-indikaturi prefissi mil-ligi, u li, del resto, ma jidhirx li huma ghal kollox ezawrjenti. **Kollox ma' kollox, imbaghad, ma jidhirx li t-Tribunal ezercita l-poter diskrezzjonali tieghu fl-iffissar ta' dan il-kumpens b'mod manifestament inekwu u sproorzjonat.** Mhux il-kaz allura li, kif mitlub, din il-Qorti thassar l-ordni ta' kumpens jew li timmodifika l-kwantum ta' l-istess kumpens.' (enfasi ta' din il-Qorti)

Fl-istess jum ingħatat ukoll id-decizjoni fl-ismijiet **Joan Zammit vs S. Borg & Sons Ltd** fejn ingħad:

‘l-ligi tagħna ma timponi ebda limitu ta’ kumpens. Toffri biss il-kriterji ta’ kif għandu jitkejjel dan il-kumpens. Inter alia, t-teħid in konsiderazzjoni tad- danni reali u telfien li jkun bata l-ħaddiem li jkun għe mkeċċi mingħajr kawza giusta oltré dawk iċ-ċirkostanzi l-oħra bħall-eta` u s-snajja li jistgħu jaffettwaw il-potenzjal ta’ l-impjeg ta’ dak il-ħaddiem [Artikolu 81 (2) tal-Kapitolu 452]. **Il-likwidazzjoni ta’ dan il-kumpens hu mħolli fl-arbitriju diskrezzjonali tat-Tribunal u sakemm din l-istess likwidazzjoni ma tinstabx li hi sproporzjonata jew irragonevoli mhux il-kaz li din il-Qorti tiddipartixxi mill-konkluzjoni tat-Tribunal fir-rigward.**’ (enfasi ta’ din il-Qorti)

F’dan il-kuntest issir ukoll referenza għad-decizjoni ta’ din l-Onorabli Qorti diversament presjeduta fl-ismijiet **Joseph Paris vs The Cargo Handling Company Limited**, u b’ digriet tas-16 ta’ Dicembru 2008 l-atti ġew trasfuzi f’ isem Dottor Abigail Galea bħala stralcjarju ta’ l-istess **The Cargo Handling Company Limited** deciza fit-23 t’April, 2010:

‘Jibda biex jiġi registrat illi hu principju san illi t-trattazzjoni ta’ kawza quddiem l-ewwel tribunal tkun, sa fejn legalment possibbli, ezawrjenti u kompluta mill-provi kollha li kienu meħtieġa u li l-partijiet setgħu jgħibu ‘l quddiem għas- soluzzjoni tal-kaz. Ara **“Giuseppe Buttigieg -vs- Nicola Aquilina”**, Appell Inferjuri, 11 ta’ Settembru, 1937. Ugwlament ukoll pero` hu principju daqstant ieħor valevoli illi s-sentenza pronunzjata minn dak l-istess tribunal tkun arginata fuq il-provi kollha li jkunu in atti b’ mod li l-affermazzjonijiet li jsiru fil-parti konsiderativa tagħha jirriflettu tabilhaqq ir-rejalta` processwali u r-rizultanzi struttorji għaliex jekk ma jsirx dan ma tkunx qed issir vera gustizzja ma’ xi parti u s-sentenza tista’ għaldaqstant titqies difettuza. Ara **“Salvatore Caruana -vs- Carmelo Magro”**, Appell, 14 ta’ Novembru, 1996. Ragonevolment, għandu jizdied illi, jekk it-Tribunal ikun ha konjizzjoni tal-provi kollha attendibbli fil-process, hi fil-prattika kostanti ta’ din il-Qorti ta’ revizzjoni illi ma tiddisturbax id-diskrezzjoni ta’ dak l-istess tribunal. Dan jgħodd ukoll fil-kaz tal-komputazzjoni tal-kumpens in kwantu dak l-eżercizzju diskrezzjonali jirrientra fl-isfera esklussiva tiegħu, u l-entità tal-kumpens hu dejjem imħolli fl-arbitriju prudenzjali ta’ l-istess tribunal adit. Ara, fost oħrajn id-decizjonijiet ta’ din il-Qorti kif presjeduta fl-ismijiet **“Alison Fiorentino -vs- Dragonara Casino Ltd”**, 19 ta’ Ottubru, 2005 u **“Anabelle Cumbo -vs- Float Glass Ltd”**, 3 ta’ Ottubru, 2008. **Ukoll hawn, pero`, ma jistax jonqos li jiġi osservat illi tezisti dejjem ir-rizerva għall-kaz fejn ikun jirrizulta illi l-likwidazzjoni hi manifestament zbaljata, jew għal xi raguni gravi oħra.** Ara f’ dan is- sens il-kumment ta’ din il-Qorti fil-kazijiet **“Ivan Zammit -vs- S. Borg & Sons Ltd”**, 19 t’Ottubru, 2005 u **“Godwin Vassallo -vs- Vittoriosa Gaming Ltd”**, 28 ta’ Marzu, 2008. **Dan ifisser illi l-arbitriju għandu jkun wiehed boni viri, bażat fuq l-apprezzament ekwu skond il-mudell legali solitu u ben not tal-bonus paterfamilias. Tali gudizzju ekwu jimplika gudizzju li jzomm qies taċ-ċirkostanzi**

fattwali kollha u rikonciljat ma' l-eżercizzju korrett tal-poteri tat-Tribunal fl-ambitu ta' l-Artikolu 81 (2) tal-Kapitolu 452. Ara “Peter Spiteri -vs- Xuereb Glass Co. Ltd”, 10 t'Otturbru, 2005, citata wkoll mis-soċjeta` appellata fit-twegiba ta' l-appell tagħha' (enfasi ta' din il-Qorti)

Addirittura, fid-deċiżjoni fl-ismijiet **Godwin Vassallo vs Vittoriosa Gaming Limited** deċiża fit-28 ta' Marzu, 2008 il-Qorti tal-Appell sede Inf. nterpretat l-imsemmi artikolu tal-Kap. 452 kif geġ:

‘Huwa veru li, a prima vista, il-kumpens likwidat f’ dan il-kaz jista’ talvolta jidher esagerat imma dan m’ għandux ifisser illi t-Tribunal injora l-indikaturi prefissi mill-ligi fl-Artikolu 81 (2) (a) tal-Kapitolu 452. Biex jingħad kollox, dawk l- indikaturi ma humiex ezawrjenti u din il-Qorti għandha ragonevolment tassumi illi t-Tribunal ha in konsiderazzjoni c-cirkostanzi kollha tal-kaz. Mhux l-anqas, il-konkorrenza ta’ dik il-gravozita’ magguri, **anké morali**, konsegwita minn impjegat ingustament sfiducjat minn min ihaddmu.’

Jinsilet minn din il-gabra ġurisprudenzjali li:

- - fil-likwidazzjoni tal-kumpens fl-ambitu tal-Artikolu 81 (2) tal- Kapitolu 452, it-Tribunal għandu diskrezzjoni u sakemm din l-istess likwidazzjoni ma tinstabx li hi sproporzjonata jew irragonevoli mhux il-kaz li din il-Qorti tiddipartixxi mill-konkluzjoni tat-Tribunal fir-rigward;
- - l-arbitriju tat-Tribunal għandu jkun wiehed boni viri, bazat fuq apprezzament ekwu skond il-mudell tal-bonus paterfamilias li jimplika gudizzju li jzomm qies taċ-cirkostanzi fattwali kollha u rikonciljat ma’ l-eżercizzju korrett tal-poteri tat-Tribunal, fl-ambitu tal-Artikolu 81 (2) tal-Kapitolu 452;
- - l-indikaturi msemmija fl-imsemmi artikolu ma humiex ezawrjenti u c-cirkostanzi kollha tal-kaz jinkludu l-konkorrenza ta’ dik il- gravozità magguri, anké morali, konsegwita minn impjegat ingustament sfiducjat minn min ihaddmu;
- - l-ligi tagħna ma timponi ebda limitu ta’ kumpens izda toffri biss il- kriterji ta’ kif għandu jitkejjel dan il-kumpens;

Mill-artikolu 81(2) tal-Kap. 452 hu evidenti li l-kumpens li qeghda tikkontempla l-ligi huma danni kemm reali u futuri.

Illi l-artikolu 81(2)(a) tal-Kap. 452 kif ġia nġhad, jipprovdi kif ġej:

‘Meta, fuq ilment magħmul skont l-artikolu 75, it-Tribunal isib li r-ragunijiet għall-ilment ikunu bbażati tajjeb –

(a) f’ kazi ta’ tkeccija mingħajr kawza ġusta, jekk majkunx hemm talba speċifika biex jerga’ jidhol fl-impieg jew jerga’ jiġi impjegat, jew it- Tribunal jiddeciedi li ma għandux jagħmel ordni biex jerga’ jidhol fl-impieg jew jerga’ jiġi impjegat kif inqal qabel, it-Tribunal għandu jagħti sentenza ta’ kumpens, li għandha tithallas mill-prinċipal lil min jagħmel l-ilment, rigward it-tkeccija:

Izda, meta jstabilixxi l-ammont ta’ dak il-kumpens it-Tribunal għandu jqis id-danni reali u telfien li jkun bata l-ħaddiem li jkun ġie imkeccġi mingħajr kawza ġusta kif ukoll ċirkostanzi oħra, nkluzi l-età u s-snaġja tal-ħaddiem li jistgħu jaffettwaw il-potenzjal tal-impieg ta’ dak il-ħaddiem.’

Likwidazzjoni kumpens

Is-somma li jippretendi r-rikorrent tikkonsisti fis-segwent: (i) id-differenza bejn is-salarju li kellu mas-socjeta’ appellata u s-salarju li ppercepixxa fl-impieg sussegwenti tiegħu; (iii) telf ta’ performance bonus (iv) telf ta’ skemi tal-irtirar li kien intitolat għalihom kieku baqa’ fl-impieg mas-socjeta’ ntimata.

Skond id-dokumenti tal-Jobsplus ma jirrizultax li r-rikorrenti għamel xi zmien bla xogħol sakemm sab impjeg iehor fejn għadu sal-lum. Anzi minnha jirrizulta li huwa kien self-employed full-time fuq kuntratt indefinit bhala Consultant u dan għall-perjodu mit-28 ta’ Gunju 1999 u l-ewwel ta’ Frar 2010 izda ma min ma jirrizultax, u li mill-ewwel ta’ Frar 2010 sal-lum dejjem kien impjegat fuq kuntratt indefinit ma’ Loqus Solutions Limited.

Illi r-rikorrenti jikkontendi li mis-sena 2004 sas-sena 2010 huwa kien self-employed u kien joffri s-servizzi tiegħu lill-kumpanija Datatrak Solution li wara giet re branded għal Loqus Solutions International Limited u huwa jgħid li qatt ma kellu garanzija ta’ xogħol. Li għalhekk filwaqt li kien fl-impieg mas-socjeta’ ntimata huwa kien jippresta servizzi ta’ konsulent ukoll lil Datatrak Solution illum jisimha Loqus Solutions Limited.

Ir-rikorrenti fir-rendikont li prezenta dwar l-ammont ta’ danni li qed jipprezenta jgħid li huwa tilef LM7876 paga fis-sena 2005 meta kkumparat mas-sena 2004, LM3314 fis-sena 2006 meta kkumparat mad-dhul tiegħu fis-sena 2004, LM20,159 fis-sena 2007 meta kkumparat mad-dhul tiegħu fis-sena 2004, LM4561 fis-sena 2008 meta kkumparat mad-dhul tiegħu fis-sena 2004, LM4173 fis-sena 2009 meta kkumparat mad-dhul tiegħu fis-sena 2004 total ta’ LM23,365 cioe €54,425.

Izda fis-sena bazi 2004 r-rikorrenti kellu dhul ta’ LM16745 skond l-income tax return tiegħu, u skond l-income tax returns tiegħu, fis-sena bazi 2005 huwa kellu dhul ta’ LM15724, fis-sena 2006 huwa kellu dhul ta’ LM20,286 u fis-sena 2007 huwa kellu dhul ta’ LM20,161, u fis-sena 2009 huwa kellu dhul ta’ LM44,466. Jirrizulta wkoll li fis-sena 2001 huwa kellu dhul ta’

LM14881, fis-sena 2002 jirrizulta li huwa kellu dhul ta' LM15818, fis-sena 2003 jirrizulta li huwa kellu dhul ta' LM25165.

Illi meta dan it-Tribunal jghodd id-dhul tar-rikorrenti bejn is-sena 2001 sas-sena 2004 isib li huwa kellu dhul nett ta' LM 72609.

Skond ir-rikorrenti fir-rendikont tieghu bejn is-sena 2005 u s-sena 2009 jirrizulta li d-dhul tieghu kien ta' LM94635 u li ghalhekk kellu tnaqqis ta' paga fl-ammont ta' LM22566 cioe' €52,578.78c.

Illi t-Tribunal huwa tal-fehma li r-rikorrenti ma ghandux jinghata din id-differenza fil-paga ghal erba' snin tenut kont li huwa kien ilu anqas minn sena f'kuntratt indefinit (l-erba' snin skadew fis-sena 2013), mas-socjeta' ntimata, li sa mill-bidu sab xoghol, li anke waqt li kien ghaddej fl-impjeg mas-socjeta' konvenuta bhala mpjegat full-time mill-employment history sheet jirrizulta li kien jaghmel konsulenza ma' kumpanija ohra fl-istess hin, **dan it-Tribunal iqis li jkun ekwu u gust li huwa jinghata kumpens ta' hmistax-il elf ewro (€15,000) fir-rigward ghal dak li jirrigwarda telf ta' paga nkluz performance bonus ecc bazat fuq dak li kien jiddikjara fl-income tax returns tieghu.**

Dwar l-iskemi tal-irtirar dan it-Tribunal ma jaqbilx mall-argumenti tar-rikorrenti meta jikkontendi li huwa ghandu jigi kumpensat €31,000 u dana stante li huwa ma jistax jikkompara ruhu ma' Grima tenut kont li dan kien ilu jahdem ghal aktar minn tmien (8) snin mas-socjeta' rikorrenti filwaqt li kieku baqa' mpjegat mas-socjeta' rikorrenti l-impjeg tar-rikorrenti gie konvertit f'wiehed indefint fis-sena 2004, l-iskemi tal-irtirar kien hemm mis-sena 2004 sas-sena 2010, li kien hemm kondizzjonijiet ghal dawn l-iskemi. Skond ix-xhud Aytron Caruana in rappresentanza tas-socjeta' konvenuta, kien hemm skemi mis-sena 2006 sas-sena 2014 ta' €2000 kull sena, u kien hemm skemi li biex tkun eligibbli jrid ikollok hmistax-il sena servizz u ta' eta ta' mhux anqas minn erbghin (40) sena. Hija ghalhekk il-fehma ta' dan it-tribunal li r-rikorrenti ghandu jinghata s-somma **ta' elfejn ewro (€2,000) bhala kumpens ghal telf ta' skemi ta' rtirar kmieni tenut kont li mill-provi jirrizulta biss li skema wahda giet pruvata eligibbli ghalih dik ta' elfejn ewro (€2000) ghal kull sena xoghol tenut kont li ebda prova ma ngabet f'liema sena harget tali skema.**

Illi ghalkemm mill-provi r-rikorrenti qatt ma xehed li huwa kien japplika ghal skema tal-irtirar kieku baqa' fl-impjeg u x-xewqa uriha biss meta pprezenta r-rendikont tad-danni. Mill-provi ma jirrizultax ukoll ghal liema skema kien ikun eligibbli r-rikorrenti kieku baqa' fl-impjeg tieghu. Minkejja dan u aktar minn hekk, in vista tad-dewmien sabiex jigi konkluz dan il-kaz, dan it-Tribunal ihoss **li r-rikorrenti ghandu jigi kumpensat tad-dewmien ta' dawn il-proceduri fl-ammont ta' sbatax il-elf ewro (€17,000) cioe' elf ewro ghal kull sena kemm ilhom dawn il-proceduri.**

Ghaldaqstant dan it-Tribunal jistabilixxi l-kumpens ghar-rikorrenti fis-somma ta' €34,000 u jordna lis-socjeta' ntimata thallas din is-somma lir-rikorrenti b'effett mil-lum.

Ghall-finijiet ta' Avviz Legali 48 tal-1986, dan it-Tribunal jistabbilixxi d-drittijiet ta' min assista l-partijiet fl-ammont ta' €93.17.

B'hekk tintemm din il-kwistjoni tax-xoghol.

(Iffirmat)

Dr Anna Mallia LL.D.

Chairperson

Vera Kopja

Marica Psaila

Ghas-Segretarju